

RAADSINFORMATIEDOCUMENT GEMEENTE WATERLAND

Nummer	: 208-126
Onderwerp	: Reactie college bij motie van PvdA en GL over vuurwerk bij de jaarwisseling
Portefeuillehouder	: drs. M.C. van der Weele
Contactpersoon	: Team Handhaving
Datum	: 1 februari 2022

In de raadsvergadering van 16 december 2021 is een motie door de fracties van PvdA en GL ingediend inzake vuurwerk bij de jaarwisseling (motie 208-125). In deze motie wordt het college verzocht:

- Waterland vanaf de jaarwisseling van 2022/2023 consumentenvuurwerkvrij te maken;
- Lokale bedrijven, verenigingen en/of dorpsraden of andere Waterlandse organisaties in alle kernen de mogelijkheid te geven een vuurwerkshow op niet-commerciële basis te organiseren;
- De raad binnen 6 maanden terug te koppelen hoe de gemeente het vuurwerkverbod gaat vormgeven;
- Het vuurwerkverbod zoveel mogelijk af te stemmen met de regiogemeenten.

Aan deze motie liggen de volgende overwegingen ten grondslag:

- Het maatschappelijk verzet tegen vuurwerk elk jaar groter wordt;
- Ieder jaar veel mensen gewond raken door vuurwerk;
- Er tijdens de jaarwisseling een enorme toename is in de concentraties fijnstof, wat bodem, water en luchtvervuiling veroorzaakt en schadelijk is voor de gezondheid;
- Veel dieren, met name huisdieren, te veel angst en stress ervaren.

De motie is vervolgens aangehouden voor een schriftelijke reactie van het college.

In dit meningsvormend raadsinformatiedocument wil het college de noodzakelijke informatie, argumenten en dilemma's in beeld brengen, zodat uw raad een afgewogen debat over deze motie kan voeren.

Maatschappelijke discussie over en draagvlak voor vuurwerkverbod

Er is een groeiende meerderheid in Nederland voor een vuurwerkverbod. Uit diverse onderzoeken komt naar voren dat 60% van de bevolking op dit moment voorstander is van een verbod op het afsteken van vuurwerk door particulieren, veelal gecombineerd met de wens voor een alternatief in de vorm van een professionele vuurwerkshow op een centrale plaats in de gemeente. 40% wil de traditie bij de Oud en Nieuw viering behouden. Een groot aantal burgemeesters, hierin gesteund door de politie, pleit voor een verbod vanwege de handhaving van de openbare orde en veiligheid.

Inmiddels lijkt zich een Kamermeerderheid af te tekenen voor een algeheel vuurwerkverbod. Wanneer hierover in de Tweede Kamer een discussie wordt gevoerd is echter nog niet duidelijk.

De maatschappelijke discussie over een vuurwerkverbod kent ook andere aspecten. Veel inwoners beleven ook plezier aan het afsteken van vuurwerk en menen dat zij dit veilig kunnen doen.

Een vuurwerkverbod voorkomt daarnaast niet dat er vuurwerk wordt afgestoken.
 Het is namelijk nog legaal om consumentenvuurwerk te verkopen en illegaal vuurwerk (veelal zwaar vuurwerk) is gemakkelijk te verkrijgen in het buitenland en via internet.
 De handhaving van een verbod is een belangrijk vraagstuk. Er is tenslotte beperkte capaciteit aan BOA's en politie beschikbaar.

Ervaringen van de jaarwisselingen 2020-2021 en 2021-2022

De afgelopen 2 jaarwisselingen zijn vanwege corona anders verlopen dan in andere jaren. Het kabinet wilde extra druk op de spoedeisende hulp voorkomen en stelde tijdelijk een algemeen verbod in.

Het verbod hield in:

vuurwerk te kopen en verkopen;
 vuurwerk te bezitten;
 vuurwerk te vervoeren;
 vuurwerk af te steken.

Daarnaast is per 1 december 2020 een blijvend verbod ingesteld voor het verkopen en afsteken van vuurwerk in de categorie F3, namelijk knalvuurwerk, knalstrengen, vuurpijlen en single shots. Vuurwerkverkopers mogen deze producten niet meer op voorraad hebben. Maar het is nog niet duidelijk wat het uiteindelijke effect zal zijn vanwege de 2 tijdelijke vuurwerkverboden.
 De ondernemers zijn d.m.v. een subsidieregeling door het rijk gecompenseerd.

Verloop in Waterland

Jaarwisseling	Meldingen vuurwerkoverlast	Inzet hulpdiensten	Kosten gemeente
2020 - 2021	40 **Politie: 27 Gemeente: 13	3 Brandweer: 1 Ambulance : 2	€ 3.149 *Inzet buitendienst: € 2.644 Schade: € 505
2021 - 2022	44 **Politie: 30 Gemeente: 14	5 Brandweer: 3 Ambulance: 2	Opgevraagd

*Hiermee worden bedoeld de kosten voor afsluiten containers en prullenbakken, alsmede extra inzet veegwagen

**Aantal procesverbalen aan jeugd voor bezit van vuurwerk:

2020/2021 : 1

2021/2022 : 3

Ter vergelijking de gegevens over jaarwisseling 2019-2020, toen verkoop -en afsteekverbod in F3 categorie nog niet was ingesteld

2019 - 2020	32 Politie: 6 Gemeente: 26	Opgevraagd	€ 5.570 Opgevraagd
-------------	----------------------------------	------------	-----------------------

Ondanks het afsteek-en verkoopverbod is er de afgelopen 2 jaarwisselingen – vooral in de weken voorafgaande daaraan - volop afgestoken en zijn er veel meldingen van vuurwerkoverlast binnengekomen. De meldingen gingen met name over het afsteken van zwaar (illegaal)vuurwerk.
 Er zijn ons geen vuurwerkongevallen bekend.

Landelijke wetgeving

Zoals eerder aangegeven is in 2020 een blijvend verbod op het verkopen en afsteken van knalvuurwerk ingesteld. Een ontwikkeling die de maatschappelijke discussie volgt, een groeiend deel van de samenleving wil af van de vuurwerkoverlast.

De komende jaren mag alleen siervuurwerk, fop-en schertsvuurwerk worden afgestoken. Door het algehele vuurwerkverbod van de afgelopen 2 jaarwisselingen is nog niet in te schatten hoeveel deze maatregel gaat bijdragen aan terugdringing van overlast en slachtoffers.

Lokaal beleid

Gemeenten hebben de bevoegdheid om hun grondgebied geheel of gedeeltelijk vuurwerkvrij te maken (Vuurwerkbesluit 29 november 2019). Deze bevoegdheid wordt ontleend aan artikel 149 van de Gemeentewet, waarin de verordeningsbevoegdheid is geregeld. Het is niet mogelijk om de verkoopvergunningen van vuurwerkverkopers in te trekken. Het is legaal om consumentenvuurwerk te verkopen. Een verbod op verkoop is pas mogelijk als landelijk een verbod op het afsteken van consumenten-vuurwerk wordt ingesteld.

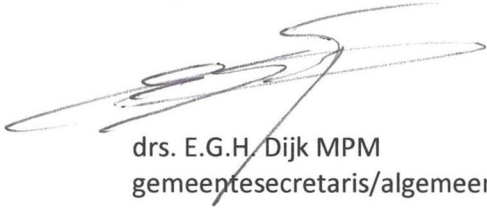
Indien een lokaal vuurwerkverbod voor de gemeente wordt ingesteld, is het noodzakelijk om in de APV het grondgebied van de gehele gemeente aan te wijzen waar het verboden is vuurwerk af te steken.

Argumenten die een rol spelen bij de afweging om de gemeente consumentenvuurwerkvrij te maken

- een vuurwerkverbod zorgt voor minder slachtoffers. Landelijk waren er bij de jaarwisseling 2019-2020 in totaal 1300 slachtoffers, bij de jaarwisseling 2020 – 2021 was het aantal gedaald tot 400. De cijfers 2021-2022 zijn nog niet bekend;
- groot risico op letselschade, mensen en dieren ondervinden ernstige overlast, gebouwen en objecten raken beschadigd, de luchtkwaliteit is geruime tijd zeer slecht, politie en hulpverleners worden in gevaar gebracht;
- een vuurwerkvrij Waterland zal door een deel van de samenleving zeker zeer positief worden ontvangen. Maar bij een ander deel zal een verbod op weerstand stuiten, met als mogelijke consequentie een onvoorspelbare jaarwisseling met risico van grote handhavingsproblemen (wangedrag, vernielingen e.d.);
- is er voldoende draagvlak in Waterland om een vuurwerkverbod te doen slagen. Eerst in gesprek gaan met inwoners, instellingen, verenigingen en ondernemers;
- inzetmogelijkheden toezicht/handhaving boa's en politie. Het opnemen van een vuurwerkverbod in de APV legt druk op de toch al beperkte handhavingscapaciteit. De boa's zijn al veel tijd kwijt aan vuurwerkoverlast in de weken voorafgaande aan de jaarwisseling. Zij werken tot nu toe niet op oudejaarsavond. Als deze capaciteit volledig ingezet dient te worden voor het handhaven van het vuurwerkverbod heeft dit consequenties voor andere handhavingstaken. Of er dient extra ingehuurd te worden met alle kosten van dien. De (krappe) politiecapaciteit wordt elk jaar al maximaal ingezet. Bij grote incidenten in buurgemeenten is het risico dat de politie tijdens de jaarwisseling niet of beperkt aanwezig is in Waterland;
- geheel consumentenvuurwerkvrij is niet mogelijk zonder landelijk verkoopverbod. Er zal dus vuurwerk afgeschoten blijven worden. Bij een lokaal vuurwerkverbod is het risico op meer illegaal vuurwerk aanwezig;
- belang van lokale vuurwerkverkopers: omzetverlies en risico van schadeclaims;
- organiseren van vuurwerkshows (alleen siervuurwerk) als alternatief: een professionele vuurwerkshow op een centrale locatie kent een stevig kostenplaatje. Daarvoor zal de gemeente budget moeten vrijmaken;
- i.s.m. kernraden/verenigingen/ondernemers /afsteeklocaties in de kernen organiseren als alternatief: locaties waar de bewoners welkom zijn om hun toegestane vuurwerk af te steken. Vraagt aanwezigheid van handhavers of beveiligers (en dus extra kosten) i.v.m. veiligheid en toestroom bezoekers. Lijkt niet wenselijk om toezicht over te laten aan de plaatselijke bevolking;

- indien milieu-effecten van vuurwerk een belangrijke afweging is: is het dan logisch dat de gemeente vuurwerkshows of afsteeklocaties faciliteert;
- afstemming met buurgemeenten: een vuurwerkverbod in Waterland kan ervoor zorgen dat onze inwoners speciaal voor het afsteken van vuurwerk naar gemeenten gaan waar geen verbod geldt;
- is er noodzaak om af te wijken van de landelijke regelgeving. Door de bijzondere jaarwisselingen 2020-2021 en 2021-2022 is nog geen ervaring opgedaan met de huidige landelijke regelgeving.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

drs. E.G.H. Dijk MPM
gemeentesecretaris/algemeen directeur

drs. M.C. van der Weele
burgemeester